

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๐๕ / ๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
เกี่ยวกับรายชื่อตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล
พร้อมโควตาสลาก

ผู้อุทธรณ์ : นายกมล ขวาลวิทย์
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายกมล ขวาลวิทย์ ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พร้อมกับจำนวนโควตาสลากที่แต่ละรายได้รับการจัดสรรจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีหนังสือ ที่ ๕๐๗๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หากนำไปเสนอข่าวอาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ ผู้แทนสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์มีอาชีพเป็นสื่อสารมวลชน ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๕ / ๒๕๕๗

ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พร้อมจำนวนโศกนาฏกรรมที่แต่ละรายได้รับการจัดสรรจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อนำไปเสนอข่าว เนื่องจากเห็นว่า ในปัจจุบันบุคคลที่ขายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล ไม่ใช่ตัวแทนที่ได้รับโควตาจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล แต่เป็นผู้ค้ารายย่อยที่รับสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล มาจากตัวแทนที่ได้รับโควตาอีกทอดหนึ่ง ซึ่งที่ผ่านมาผู้อุทธรณ์ทราบว่าสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเคยประกาศรายชื่อตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล แต่ผู้อุทธรณ์ไม่เคยเห็นประกาศดังกล่าว ผู้อุทธรณ์เห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นจะทำให้ทราบว่ามี การจัดสรรโควตาให้กับกลุ่มบุคคลใดบ้าง ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นผลดีกับประชาชนและจะนำมาซึ่งการสลายกลุ่มบุคคลผู้ผูกขาดการเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล

ผู้แทนสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลชี้แจงสรุปความได้ว่า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้ผลิตสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล ในแต่ละงวด จำนวน ๗๔ ล้านฉบับ โดยแบ่งออกเป็นสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน ๕๒ ล้านฉบับ และสลากบำรุงการกุศล จำนวน ๒๒ ล้านฉบับ และมีการจัดสรรโควตาให้ตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แต่จำนวนสลากทั้งสองไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้น จึงมีบุคคลบางกลุ่มนำไปแอบอ้างหลอกลวงประชาชนว่าตนเป็นตัวแทนจำหน่าย หรือรู้จักคนภายในสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลและสามารถนำสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล มาให้แก่ประชาชนที่ต้องการจำหน่ายได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ที่ถูกหลอกลวงจำนวนมาก ที่ผ่านมาสํานักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจึงมีการประกาศรายชื่อบุคคลและนิติบุคคลที่ได้รับการจัดสรรสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล ให้ทราบ สำหรับข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์นั้น เป็นข้อมูลที่ประกอบไปด้วย ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ เลขประจำตัวประชาชน ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล และมีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจะไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ต่อบุคคลอื่น เว้นแต่เมื่อได้รับคำร้องขอจากผู้ที่เป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล หน่วยงานของรัฐ หรือประชาชนที่มีส่วนได้เสียเท่านั้น ดังนั้น หากมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์และมีการนำไปเผยแพร่ต่ออาจทำให้มีผู้นำรายชื่อบุคคลที่เป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล ไปแอบอ้างเพื่อหลอกลวงประชาชนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ที่ได้รับโควตาจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล รวมถึงอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลดังกล่าวด้วย

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๘ / ๒๕๕๗

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ รายชื่อตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พร้อมกับจำนวนโควตาสลากที่แต่ละรายได้รับการจัดสรรจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่การดำเนินงานต้องมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ส่วนข้อกล่าวอ้างที่ว่า การเปิดเผยรายชื่อตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล จะทำให้มีผู้นำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปแอบอ้างเพื่อหลอกลวงประชาชนเพิ่มมากขึ้นนั้น เห็นว่า ในทางตรงกันข้าม การเปิดเผยรายชื่อตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล สลากบำรุงการกุศล พร้อมกับจำนวนโควตาสลากที่แต่ละรายได้รับการจัดสรรให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบน่าจะทำให้จำนวนผู้ที่จะถูกหลอกลวงลดน้อยลง ประกอบกับในเรื่องนี้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้เคยประกาศรายชื่อตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล สลากบำรุงการกุศล และจำนวนโควตาสลากที่แต่ละรายได้รับการจัดสรรจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมาก่อนแล้ว ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ เว้นแต่ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และเลขประจำตัวประชาชน ของตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล เพราะการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเปิดเผยรายชื่อตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศลทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวนโควตาของตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และสลากบำรุงการกุศล แต่ละรายที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ เว้นแต่ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้ปกปิด

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๐๕ / ๒๕๕๗

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการ

(นายสุพจน์ ไพบุลย์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๗

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ลาป่วย จึงมิได้ลงนามในคำวินิจฉัย